

LONDEN den 5 januarij (des avonds).

Gisteren werd op het kasteel van Windsor een Geheime Raad gehouden. Graaf St. Germans en de hertog van Argyll, tot lord luitenant van Ierland en lord geheimzeggelbewaarder benoemd, werden tot den handkus toegelaten.

— Voorloopig verneemt men dat de driemaandelijksche staat der openbare inkomsten zeer voldoende is en eene aanmerkelijke vermeerdering op verschillende posten der publieke dienst aanwijst.

— Gisteren namiddag had op den spoorweg tusschen Londen en Oxford, door het tegen elkander botsen van twee treinen, een vreeselijk ongeluk plaats. Acht menschen verloren het leven en verscheiden anderen werden gekwetst.

— Op Kersavond had in de menagerie van Battye, die in Huddersfield alhier ten toon is gesteld, een voorval plaats, dat al de aanwezigen met schrik en angst vervulde. Terwijl eene jeugdige vrouw zorgeloos den luipaard beschouwde, kwam zij het hok der tijgers te zeer nabij; een dezer dieren drong zija blaauw door de tralies en sloeg dien in het hart op de kruin van het hoofd. Het dier viel om en bleef dood. Voorzeker zou het zijn slagtoffer op die wijze in het bereik van zijnen muil gebragt hebben, zoo niet eene andere vrouw haar gelijktijdig in de borst gegrepen, staande gehouden en eenigzins van het hok verwijderd had. De strijd was hevig en de tijger brulde verschrikkelijk, maar eindelijk viel de kam, die de vlecht zamenhield, de bedreigde werd ontzet, en de tijger behield niets dan eenige bossen uitgerukt haar, en een zijden zakdoek, welke de vrouw over het hoofd had geslagen.

— Te Liverpool werd gisteren den Noord-Amerikaanschen minister Ingersoll een openbare eeremaaltijd gegeven, waaraan ongeveer honderd personen, allen tot den voornamen handelstand behorende, deel namen. De heer Ingersoll gaf daar zijne vaste hoop te kennen dat alle punten van geschil tusschen de beide Landen vereffend en door het sluiten van een wederzijds voordeeligh handelsverdrag gevolgd zouden worden.

— Volgens berichten uit New-York tot den 25sten II., door de *Arctia* overgebragt, was de toestand van den heer King niet zoo hopeloos als men vroeger gezegd had. Het Engelsch stoomfregat *Vesta* heeft den 19den dier maand den slavenhaarder *Venus* en twee andere slavenhaarders te Havana opgebragt, het welk aldaar groote beweging verwekt had. In Nieuw-Brunswijk zou eene vergadering gehouden worden, om over het indienen eener memorie aan de Engelsche Regering, ter zake der visscherij, te beraden. De Staten, zonder medewerking en goedkeuring der Engelsche volkplantingen, te verzetten.

PARIS den 6 januarij.

Gisteren heeft de Russische gezant alhier, de heer von Kisseleff, den Keizer in een plechtig gehoor zijne overzichten overgerekend. De vertegenwoordigers van de Vereenigde Staten, Wurtemberg, Beieren, Toskane, Hannover, Baden en Saksen zullen heden Z. M. hunne geloofsbrieven aanbieden.

Men verwacht dat zulks van gunstigen invloed op de beurs zal zijn, dewijl thans een einde is gemaakt aan de langdurige onzekerheid ten deze.

Gisteren morgen is op het paleis der Tuileriën een groote Kabinetraad gehouden, welke door al de Ministers werd bijgewoond.

— De *Moniteur* deelt heden eene nota mede, waarin gezegd wordt, dat, ten gevolge van een door de Regering nopens het vraagstuk van een algemeen assurantie-stelsel ingesteld onderzoek, besloten is dat de tegenwoordige staat van zaken behouden zal blijven, zoodat men alle omstandigheden ten deze kan laten varen.

— Men leest in het officiële dagblad: „De ratificatie van het handelsverdrag, den 9 december II. tusschen Frankrijk en België gesloten, zijn den 31sten dierzelfde maand te Brussel uitgewisseld. Men weet dat dit verdrag, hetwelk dat van 12 december 1845 weder van kracht maakt tot het sluiten eener nieuwe schikking, wederzijds in werking zal treden met 15 januarij.”

— Het reeds kortelijk vormd besluit des Keizers van den 31sten II., nopens de organisatie van den Staatsraad, den Senaat en het Wetgevend Lichaam, is een gevolg van art. 5 van het Senaatsbesluit tot wijziging der Constitutie en bevat 92 artikelen, waardoor het besluit van den 22 maart II., tot regeling van de betrekkingen tusschen het Uitvoerend Bewind en de geconstitueerde lichamen, in verschillende opzichten wordt gewijzigd. Die wijzigingen zijn echter alleen van eenig meldenswaardig belang, voor zoo veel de Wetgevende Vergadering betreft. De

vernieuwd, krijgen verlot hunne voorzitters en secretarissen te benoemen; volgens de vorige organisatie waren de bureaux permanent en werden zij voorgezeten door den oudste in jaren. Ook de bepalingen nopens de amendementen zijn eenigzins gewijzigd; de commissie, welke een amendement in een aan haar onderzoek onderworpen wetsontwerp heeft aangenomen, mag drie harer leden tot den Staatsraad afvaardigen, om dezen de beweegredenen van haar besluit kenbaar te maken; zoo het gevoelen van den Staatsraad ongunstig is, zal het amendement geene waarde hebben. Het proces-verbaal der zittingen en het verslag, dat aan de dagbladen wordt medegedeeld, zullen voortaan twee verschillende redacties hebben; het proces-verbaal zal alleen de handelingen en de stemmingen van het Wetgevend Lichaam vermelden; het verslag zal de namen der redenaars en den hoofdinhoud hunner gevoelens mededeelen, en goedgekeurd moeten worden door eene commissie bestaande uit de voorzitters der zeven afdelingen; tot deze zelfde commissie zullen al de gedeputeerden zich moeten rigten, die hunne redevoeringen op hunne kosten zullen willen doen drukken en verspreiden.

— Gezien het Presidentsbesluit van den 12 februarij 1850, waarbij verschillende opperkommandementen van militaire divisien in het binnenland worden gevestigd, en gezien de besluiten van 9 januarij en 7 december 1851, waarbij de legers van Parijs en Lyon zijn daargesteld; overziet men dat de geheel bijzondere omstandigheden, welke de heden regeren tot de vestiging van opper-

kommandementen, hebben opgehouden te bestaan, doch dat de redenen, welke tot de organisatie van actieve legers te Parijs en Lyon hebben doen besluiten, nog bestaan; wijders overwegende, hoe de ondervinding bevestigt heeft, dat het voor de goede uitvoering der dienst van belang is, dat, zoo wel te Parijs als te Lyon, het territoriaal kommandement niet gescheiden worde van het kommandement over de actieve troepen, — heeft de Keizer bepaald: 1°, de opperkommandementen van militaire divisien in het binnenland zijn en blijven opgeheven; 2°, de opperbevelhebber van het leger te Lyon zal dit opperbevel voortdurend uitoefenen met dat der 8ste militaire territoriale divisie, en 3°, de opperbevelhebber van het leger te Parijs zal met dit opperbevel dat der 1ste militaire territoriale divisie vereenigen.

— Te Parijs zijn in het afgelopen jaar 29,585 personen overleden, 32,324 kinderen geboren en 10,233 huwelijken gesloten.

— In het jaar 1852 zijn in Frankrijk 8261 boeken, brochures en dagbladen gedrukt of herdrukt.

— Laatst meende is het schip *Orlando*, kapit. White, te Havre binnengekomen met een gedeelte der passagiers en de equipage van de in zee verbrande Amerikaansche pakketboot *Saint-Georges*. Gemelde pakketboot was den 24 november met eene volledige lading, 127 passagiers en 25 man equipage, van Liverpool naar New-York vertrokken; de passagiers waren grootendeels leren en onder hen bevonden zich vele vrouwen en kinderen. In weêrwil van het ruwe weder werd de reis gelukkig voortgezet tot den 24 december, wanneer brand in het schip werd ontdekt; alle pogingen tot blussching waren vruchteloos en allen gingen een zekeren dood te gemoet, toen de *Orlando* tot redding opdaagde, en het mogt kapitein White door inspanning van alle krachten gelukken tot menschen te redden, terwijl een vijftigtal in de golven of in de vlammen omkwam. Kapitein White verzorgde de geredden zoo goed hij kon en bereikte gelukkig weldra de haven van Havre, daar hij, had de reis langer geduurd, spoedig gebrek aan levensmiddelen zou hebben gekregen.

— Uit Madrid wordt gemeld, dat de heer de Sandoval als minister-resident van Spanje te 's Gravenhage zal worden vervangen door den heer Arnaud, thans minister-resident in België, de heer de Sandoval zou als gevolmagtigd minister naar Mexico vertrekken; de heer de Magallon is als secretaris van legatie van 's Gravenhage naar Washington overgeplaatst en zal te 's Gravenhage door den heer Urbistondo, thans geattacheerde te Londen, vervangen worden. — De ontvangsten der openbare schatkist in Spanje hebben gedurende de maand december des jaars 1852 bedragen 122,748,767 realen, zijnde 9,057,367 realen meer dan in dezelfde maand van het jaar 1851.

's GRAVENHAGE den 6 januarij.

Bij besluit van den 5 dezer heeft Z. M. goedgevonden, de door de gemeenteraden van Driebergen, Rijsenburg en Sterkenburg gedane benoemingen van den burgemeester A. J. U. baron van Wassenaar tot secretaris met Zijne goedkeuring te bekrachtigen.

— Den 5 dezer heeft Z. M. het volgende besluit genomen: *Wij WILLEM III enz.*

Op de voordragt van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van den 4 dezer, n.º 167, 6de afdeling;

Willende, in afwachting dat de premien, tot hertoe van Regeringswege voor onderscheidene takken der zeevisscherij verleend, geheel ingetrokken worden, voortgaan met de krachten Onze besluiten van 27 februarij 1851, n.º 77, en 10 januarij 1852, n.º 16, begonnen inkrimping dier premien,

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1. Voor de onderscheidene zeevisscherijen waaraan, tot over 1850-ingesloten, van Regeringswege premien waren toegezegd, zullen ook over het jaar 1853, voor zoo ver die visscherijen overeenkomstig de bestaande bepalingen zijn uitgeoefend, premien worden verleend, te betalen uit hoofdstuk V, artikel 132 der Staatsbegroting voor 1853, vastgesteld bij de wet van 23 december 1852 (*Staatsblad* n.º 245).

Art. 2. Om het bedrag dier premien te berekenen, wordt voor elk schip tot grondslag genomen het beloop der premie, die voor de soort van visscherij, door dat schip in 1853 uitgeoefend, tot over 1850-ingesloten was uitgelooft. Van dit beloop worden, daár waar het te pas komt, afgetrokken de kortingen, die tot hertoe plaats hadden, wanneer de schepen hertij niet voldoende ingerigt of uitgerust, hertij te laat naar de visscherij vertrokken, of te vroeg van daar teruggekeerd, hertij in eenig ander opzicht bij de uitoefening der visscherij van de bestaande bepalingen afgeweken waren.

Vervolgens wordt, wanneer er geen aftrek om eene of andere reden plaats heeft, het beloop, dat na dien aftrek is overgebleven, met vijftig ten honderd vermindert, en het hierdoor verkregen bedrag maakt de premie uit voor 1853.

Art. 3. Desom van f 6400, sedert eenige jaren jaarlijks als subsidie voor een hospitaalschip ter dienste van de zoutharingvisscherij bewilligd, wordt ook voor het loopende jaar 1853 toegestaan.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschriften worden gezonden aan Onzen Minister van Financien, aan de Algemeene Rekenkamer en aan den Raad van State.

— De *Staatsbladen* n.º 241—250 behelzen de wetten wegens de staatsbegroting voor den jare 1853. — N.º 257 houdt in een besluit van 26 december jl., tot tijdelijke opschorting ten aanzien van het waarborg-kantoor te Alkmaar van het Koninklijk besluit van 4 december 1852 (*Staatsblad* n.º 204). Dit besluit bevat de twee volgende artikels: Art. 1. De bepalingen van het Koninklijk besluit van 4 december jl. (*Staatsblad* n.º 204), voor zooveel zij betrekking hebben op het kantoor van waarborg voor de gouden en zilveren werken te Alkmaar, treden eerst in werking op den 1sten maart 1853, tot op welken tijd het te Amsterdam gevestigd kantoor van waarborg voor de gouden en zilveren werken, behalve voor de regterlijke arrondissementen van Amsterdam en Haarlem, ook voor die van Hoorn en Alkmaar wordt aangewezen. Art. 2. De bepalingen van dit besluit, treden in werking met den 1 januarij 1853. — N.º 258 houdt in een besluit van 26 december jl., bepalende, dat het kantoor Budel

ook zal worden opengesteld voor den uitvoer van accijnsvrije goederen, welke aan geene uitvoerrechten zijn onderworpen, langs de gewezen heerenbanen, den grooten weg van Budel op Hamond.

— De gewone audientie van den Minister van Binnenlandsche Zaken zal op saturday den 8 dezer geen plaats hebben.

— De Minister van Marine heeft ter kennis van de belanghebbenden gebragt, als een vervolg op de onder dagteekening van den 11 november jl. in de *Nederlandsche Staats-Courant* geplaatste advertentie, dat de *zwaarte Uitertan* van het *Westgat van Texel* is vervangen door eene groote ankerboeiervormige Zeezon.

— De *Staats-Courant* deelt eene opgave mede, aan welke schepen in 1852 voor de eerste maal zeebrieven zijn verleend: 31 barken, metende 7977 lasten; 8 brikken, 1133 lasten; 29 schooners, 2152 lasten; 37 geljoeten, 2090 lasten; 23 koffien, 1043 lasten; 6 tjalken, 171 lasten; 2 sloepen, 48 lasten; 1 kotter, 27 lasten; 2 stoombooten, 291 lasten. Totaal 139 schepen, 14992 lasten.

— Het *Provinciaal blad van Zuidholland*, n.º 151, behelst eene resolutie van Gedeputeerde Staten van Zuidholland van 28 december jl., houdende afkondiging van het door de Staten dier provincie vastgesteld en door den Koning, bij besluit van den 20 december II., goedgekeurd reglement van het hoogheemraadschap van Delfland. Dit reglement komt, ingevolge art. 191 van hetzelfde, acht dagen na de afkondiging in werking; terwijl, volgens art. 190, de afkondiging geschiedt binnen eene maand na de dagteekening van het besluit, waarbij het reglement door den Koning is goedgekeurd.

— Onlangs waren de bezoekers van den schouwburg alhier getroffen bij de viering door den braven *van Hanswijk* van zijne 50jarige tooneeldienst, toen zij zamen zijner verdienstelijke tijdgenooten, mevr. *Steenpaal*, hem den lauwerkrans op het hoofd zagen plaatsen. Zij toch heeft zich meer dan 50 jaren als tooneelkunstenaar onderscheiden en ieders bijval en bewondering weten te verwerven. Thans verneemt men, dat het publiek verlangen in de gelegenheid zijn zal ook aan die verdienstelijke tooneelkunstenaar regmatige hulde te brengen, daar zij voornemens is dit jaar hare langdurige tooneeldienst bij het Zuidhollandsch tooneel plechtig te vieten.

's GRAVENHAGE den 7 januarij.

Bij besluit van den 6 dezer heeft Zijne Majesteit goedgevonden, aan mr. C. Ch. van Lidth de Jeude, op zijn verzoek, eervol ontslag te verlenen als burgemeester der gemeente-Tiel, met dankbetuiging voor zijn veeljarig ijverig dienstbetoon in die betrekking.

Bij Zr. Ms. besluit van 30 december II., n.º 11, met den 31sten dier maand, met dankbetuiging wegens de door hen bewezen diensten, eervol ontslagen de heeren mr. B. van Dorp en mr. J. A. Jolles, respectievelijk uit hunne betrekking van directeur van politie in het 3de en 4de district, behoudens hunne aanspraak op wachtgeld.

— H. M. de Koningin-Weduwe heeft dezer dagen een langdurig bezoek afgelegd aan het hof van Z. K. II. prins Hendrik, dat in gereedheid gebragt wordt tot de ontvangst van het aanstaande vorstelijke Echtpaar.

— Gisteren avond heeft bij den Oostenrijkschen minister, den heer baron von Doblhoff, de eerste soirée dansante voor dezen winter plaats gehad. Zij was zeer luisterrijk en werd bijgewoond door de leden van het Corps Diplomatique, sommige Ministers en vele aanzienlijke genoodigden, die tot laat in den avond vereenigd bleven.

ROTTERDAM den 7 januarij.

De gisteren alhier, onder het voorzitterschap van den heer Burgemeester, gehouden openbare vergadering van den Gemeenteraad werd door 31 leden bijgewoond; afwezig waren de heeren de Critter, van Oord, Prins, Tavenraat, Feder en Viruly.

De Voorzitter opende de zitting met eene korte toespraak bij gelegenheid van de vernieuwing des jaars. Hij wees er op, hoe ruime dankensstof men had, bij den terugblik op den afgelopen jaarkring, voor de vele zegeningen welke men had ondervonden, voor den bloei en de welvaart welke de gemeente wederom ten deel vielen; hij uitte verder de beste wenschen voor het heil der gemeente en der leden van den Raad; verder gedacht hij welke belangrijke werkzaamheden voor het algemeen nut, voor den handel, voor de scheepvaart, voor het genoegen der ingezetenen thans in volle uitvoering waren, sommigen van welke reeds dit jaar voltooid zouden worden, terwijl zulks met anderen ten deele het geval zou zijn; eindelijk gedacht hij nog dat dit jaar inzonderheid gewijd zou zijn aan de behandeling van hoogst belangrijke finantiële plannen, en besloot met den wensch, dat de Raadsleden, zoodra hunne afzonderlijke gemeenten mogten beziel blijven, waardoor men het meer bevredigend zou zijn aan het welzijn onzer aanzienlijke gemeente, terwijl de dankbaarheid der medeburgers de beste belooning zou zijn.

Vervolgens deelde de Voorzitter, nadat de notulen der vorige vergadering zonder aanmerkingen geapproveerd waren, mede dat de volgende stukken waren ingekomen:

1°, het proces-verbaal wegens het opnemen der kas van den Gemeente-Ontvanger, waaruit bleek, dat, overeenkomstig de boeken, eene som van f 434,199. 51½ voorhanden was. — Voor notificatie aangenomen.

2°, van Gedeputeerde Staten: a, de goedkeuring op het Raadsbesluit tot afstand van een stukje gemeentegrond aan de Vest aan den heer J. Kok; b, de goedkeuring op het besluit tot overschrijving der f 300 van den post voor landverhuizers op dien van politie, ten behoeve der zes politie-agenten te water; c, de goedkeuring op het Raadsbesluit nopens de som van f 112. 50 voor huur van zaker pakhuis op de Spaanschedijk; d, de goedkeuring op het besluit omtrent achterstallige betalingen voor het ziekenhuis; e, eene mededeeling, dat, ingevolge een Koninklijk besluit, voortvort nog geene beslissing kan worden genomen omtrent de wijziging van zekere belastingen; voor deze gemeente zag zulks op het kraangeld, en f, berigt dat de beslissing omtrent de gemeentebegroting voor 1853 verdrag was, doch dat magtiging werd gegeven om voorloopig de afrekeningen tot op de helft der aanslagrekeningen te doen. Ben en ander voor notificatie aangenomen.

een brief van den Commissaris des Konings in de provincie Noordholland, waarbij medegedeeld werd dat Z. M. magtiging verleend had om het klapwacht-, lantaarn- en brandspuitfeld gedurende het jaar 1853 hier nog te blijven heffen, terwijl wijders het afnemen werd geuit, dat de bezittingen in het belastingsstelsel zoo zwaar zonden worden voorgedragen dat het heffen voor het volgende jaar niet meer noodig zou zijn. — Mede voor notificatie aangenomen.

4°, een voorstel van Burgemeester en Wethouders tot begeleiding van het stuk der commissie van finantiën, waarvan in de vorige vergadering melding was gemaakt. Burgemeester en Wethouders konden zich in het algemeen vereenigen met de strekking van het stuk der commissie en stelden daarom voor, vooreerst geen directie der stedelijke belastingen te benoemen en de werkzaamheden voortloopig op te dragen aan den heer *W. Erkelenz Cooke* en diens tegenwoordige bezigheden wederom aan den heer *A. J. Baskin*. — Met de daarbij behoorende stukken ter visie gelegd, om daarop in de volgende vergadering te beslissen. — Verschillende adressen van personen die in aanmerking wenschen te komen bij de benoeming van een doodgraver. — De Voorzitter zeide dat zulks een gevolg was van de schorsing van een doodgraver in zijne betrekking wegens een uitpraak der regbank, doch merkte aan dat de adressen eerst dan in aanmerking zonden komen, wanneer de bedoelde doodgraver ontslagen werd, in welk geval Burgemeester en Wethouders een aanbeveling aan den Rind zouden doen.

Daarna was advies van den heer *H. H. W. Maas*, die in het Boschje bij de Karmelshaven een huis wil bouwen en thans klaagt dat hij geen antwoord bekomt op het daartoe sedert 4 jaar gevraagd verlof. — De Voorzitter lichtte deze zaak toe, waaruit bleek dat de adressant borden wil maken op stads grond en wel in dier voege dat zulks anderen hinderlijk zou zijn. — Daar deze zaak het eigentlijk beheer betrof, werd het advies ter afdoening aan Burgemeester en Wethouders verzonnen. — Op eene bij deze gelegenheid door den heer *Gevers Deynoot* gedane vraag, of geen plan bestond het Boschje te bestraten, antwoordde de Voorzitter dat daarvan wel sprake geweest, doch dat dienaangaande nog niets bepaald was.

Daarna waren aan de orde de beraadslagingen over de drie in de vorige vergadering ingebrachte voorstellen van Burgemeester en Wethouders.

In de eerste plaats kwam in behandeling het voorstel nopens den heer *M. Moelaart*. — De heer *Milders* sloeg voor den heer *Moelaart* tot chirurgijn bij het armbestuur aan te stellen op een jaarlijks tractement van f 400, dat hij in der tijd tot stads-chirurgijn was aangesteld op een vast tractement van f 400. — Dit voorstel gaf tot langdurige woordenwisselingen aanleiding; het werd door sommigen verdedigd, door anderen bestreden. Zij die er mede instemden wezen op de aanstelling van den heer *Moelaart*; op den langen tijd gedurende welken hij de betrekking van stads-chirurgijn had waargenomen; op het vele nut dat hij als zoodanig had gesticht, en op het ongewone om ambtenaren, wanneer hunne betrekking opheft, in eene mindere betrekking over te plaatsen. De bestrijders van het voorstel grondten hunne beweringen hierop, dat de heer *Moelaart* niet voor zijn leven was aangesteld; dat hij als chirurgijn bij het armbestuur minder werk te verrigten zal hebben dan vroeger als stads-chirurgijn, en ook op het onbillijke dat er in gelegen zou zijn den heer *Moelaart* als chirurgijn bij het armbestuur met f 400 te bezoldigen en de overige chirurgijns bij dat armbestuur eene mindere bezoldiging toe te leggen. — Het eerste gedeelte van het voorstel van Burgemeester en Wethouders, strekkende om den heer *Moelaart* een eervol ontslag te verleenen als stads-chirurgijn en de commissie van oppertoezicht over het stads algemeen armbestuur uit te noodigen eene voordragt te doen tot benoeming van een chirurgijn bij dat armbestuur, werd ten slotte in omvragte gebragt en met 18 tegen 13 stemmen aangenomen; voor stemden de heeren *Lohuis, Eitelma, Bichan van IJsekonde, Hoynck van Papendrecht, Bachtels, Gevers Deynoot, R. A. Mees, van der Pot, Schuuren, Ledeboer, J. van Vollenhoven, Smalt, van der Kaa, Zeevold, Blom, Obreen, J. b. Mees* en van der Dussen van Beestlingh.

In de tweede plaats werd behandeld het voorstel nopens het adres van den aannemer *P. Buffars*, die, wegens te late oplevering van zijn werk (het bestraten van den Schiedamschensingel), in eene boete van f 3125 was vervallen en remissie verzocht. — De heer *R. A. Mees* wilde bij deze gelegenheid zijn gevoelen uiten, dat de boeten in de bestekken over het algemeen te hoog zijn gesteld; hij wenschte die lager gesteld, maar dan ook streng toegepast te zien. — De heer *Ledeboer* verklaarde niet in te stemmen met het voorstel van Burgemeester en Wethouders; hij wilde dat de geheele boete geheven zou worden; hij meende dat de bestekken goed gemaakt werden en dus nagekomen konden worden, anders oordeelde hij het beter geen voorwaarden te stellen, wanneer men er zich toch niet aan hield. — De Voorzitter meende dat bij eene beslissing ten deze ook de omstandigheden in aanmerking moesten worden genomen, en vooral ook of de gemeente bij de te late oplevering schade had geleden, hetwelk hier het geval niet was geweest. — Hiermede kon de heer *Hoynck van Papendrecht* niet instemmen; zijns inziens kwam alleen de vraag te pas, of de te late oplevering de schade van den aannemer ja of nee, en in het onderhavig geval meende hij dat die vraag toestemmend moest beantwoord worden; het telkens betoonen van inschikkelijkheid zou, zijns oordeels, nadelig werken. — Verscheiden sprekers voerden nog het woord, alwel voor als tegen het heffen der geheele verhoorde boete, waarbij bleek dat de aannemer geene aansienlijk heeft gespaard en nog steenen te krijgen, doch te vergeten, dat het tracé van van Burgemeester en Wethouders, om de boete tot op f 600 te verminderen, werd ten slotte met 27 tegen 5 stemmen aangenomen; tegen stemden de heeren *Lohuis, Hoynck van Papendrecht, Ledeboer, Blom en Obreen*.

In de derde plaats werd beraadslagd over het voorstel van Burgemeester en Wethouders, om den aannemer van de verbouwing van het huisje in de Bokkersteeg, den heer *C. J. van den Berg*, in plaats van f 170 slechts f 40 boete te doen betalen. — Na korte woordenwisseling werd ook dat voorstel goedgekeurd en wel met 27 tegen 4 stemmen; tegen stemden de heeren *Hoynck van Papendrecht, Ledeboer, Blom en Obreen*.

Vervolgens werden de beraadslagingen hervat over het ontwerp-Raadbesluit tot invoering der belasting op de stampluizen enz. op de masken.

De Voorzitter maakte er op opmerkzaam, dat de berekening, in de vorige vergadering door den heer *Hoynck van Papendrecht* medegedeeld, het drukste jaar tot grondslag had; het zou bilijk zijn eenige jaren door elkander

te slaan, om tot een meer zeker resultaat te komen. Ook moesten de kosten van aanleg van het Nieuwe Plein, waar in het vervolg de beestenmarkt zal worden gehouden, ten bedrage van circa f 10,000, niet voorbijgezien worden.

De heer *Hoynck van Papendrecht* antwoordde de zelfde grondslag gevolgd te hebben als in de memorie van toelichting; hij wees er op, dat de aanvoer van vee jaarlijks vermeerderd; zeide ook op de kosten van aanleg gerekend te hebben, doch van oordeel te zijn dat de verkoopers niet alles moesten betalen, maar dat ook de gemeente een deel moest dragen, voor welke de markt mede van groot gewigt is. — In het belang der gemeente en ook omdat de belasting bij gedurigen aanvoer van hetzelfde vee zwaar wordt, ondersteunde de heer *Ledeboer* den laatsten spreker, doch wilde alleen de belasting voor de runderen en kalveren verminderen. — De heeren *Blom, J. van Vollenhoven* en *J. van der Hoop Jac. Zn.* voerden daarna achtereenvolgens het woord om het voorstel van den heer *Hoynck van Papendrecht* te ondersteunen. De eerste achtte de vermindering van het marktgeld zeer in het belang der gemeente, ofschoon hij niet kon toestemmen dat de gemeentewet de door de commissie voorgedragen heffing van marktgeld niet zou gedoogen. De heer *J. van Vollenhoven* wees er op, dat Rotterdam voor veemarkt niet gunstig gelegen is en dat andere steden het in dit opzigt winnen. De heer *J. van der Hoop Jac. Zn.* zeide zich te vereenigen met het voorstel van den heer *Hoynck van Papendrecht*, doch geenszins in te stemmen met al hetgeen door dien spreker is aangevoerd; alleen om de veemarkt en den handel in vee alhier aan te moedigen, hergeen hij voor deze gemeente van zeer groot gewigt acht, ondersteunde hij het voorstel; hij verklaarde zich in de vorige zitting, insgelijks om den graanhandel voor te staan, tegen het denkbeeld om de graanhandelaars voor de tafels op de groote beurs eene plaatselijke belasting op te leggen, althans hooger dan het bedrag hetwelk vereischt wordt om in de aanschaffing en kosten van onderhoud derzelfde te voorzien, en noemde het dus, even als de heer *Blom*, inconsequent om bij de beestenmarkt artikel 254 der gemeentewet zoo nauw uit te meeten, wanneer men datzelfde bij den graanhandel geheel uit het oog heeft verloren.

De heeren *Thooft, Tromp, J. b. Mees* en *Dunlop* bestreden het door den heer *Hoynck* gedane voorstel; hun oordeels zou het voorstel der commissie niet nadeelig op de veemarkt werken en den heer *Ledeboer* werd geantwoord dat hetzelfde vee zelden meer dan twee malen ter markt wordt gebragt. — De heer *Hoynck van Papendrecht* voerde bij herhaling het woord, om zijn voorstel te verdedigen en nader aan te toonen dat het marktgeld geene bron van inkomsten voor de gemeente mag zijn. — De heeren *Gevers Deynoot* en *R. A. Mees* ondersteunden nog het voorstel tot vermindering van het marktgeld, terwijl de heer *Schadee* voorstelde een middenweg in te slaan. — Nadat nog enkele leden het woord hadden gevoerd, werd het voorstel van den heer *Hoynck van Papendrecht*, strekkende om te doen betalen voor een rund 5 cents, voor een kalf 2½ cents en voor een varken 2½ cents, in stemming gebragt en verworpen met 19 tegen 11 stemmen; voor stemden de heeren *van Ryckevorsel, Hoynck van Papendrecht, Gevers Deynoot, R. A. Mees, van der Pot, Schuuren, Ledeboer, Smalt, J. van Vollenhoven, J. van der Hoop Jac. en Blom*. De heer *Blom* was bij deze stemming reeds overleden.

Een amendement van den heer *Schadee*, om te doen betalen voor een paard 10 cents, voor een rund 7½ cents, voor een kalf 3 cents, voor een varken 2½ cents en voor een schaap 2½ cents, werd daarop met 25 tegen 5 stemmen aangenomen; tegen stemden de heeren *Obreen, Thooft, Burger, van der Dussen van Beestlingh* en *van Overzee*.

Daarna werd de vergadering gesloten.

— Zoo als uit de in deze Courant voorkomende Advertentie blijkt, is de graaf de *Saint Alban* voornemens aanstaanden woensdag alhier eene *séance littéraire* te geven. Welken grooten bijval zijne voordrachten elders gevonden hebben kan uit de berigten blijken, die deswege in de dagbladen van verschillende voornaame Duitse steden voorkomen. Zoo zegt, onder anderen, een artikel uit Stuttgart in de *Schwäbische Kronik* van 23 mei 1851: „De heer graaf de *Saint Alban* hield gisteren de eerste voordracht van zijnen volledige cursus van literatuur. Het is niet mogelijk rekenschap van de diepe en grondige geleerdheid te geven, met welke hij de auteurs behandelt. Zijne definitien zijn helder en getuigen van een fijn oordeel. Na algemeen begrippen der literatuur ontweekte te hebben, ving hij met de verklaring der lyrische poëzij aan, en toen werd zijne reden de levendige uitdrukking der voornaamste schrijvers in dat genre. Hij maakte eene vergelijking tusschen *David's* heilige zangen, welke hij met het grootste talent verklaarde, en de oden van *J. B. Rousseau*; daarna gaf hij zijn oordeel over de Grieksche lierdichters *Pindarus, Linos, Orpheus, Musaeus* en *Anacreon*, en laatste over den Romeinschen lierdichter *Horatius*. Voorts zegt dat dagbladartikel nog hoe het talrijk publiek, dat deze voordracht bijwoonde, den geleerden en scherpsinnigen spreker telkens luide toejuichte. — Tijdens hij zich, in december van genoomd jaar, te Heidelberg bevond en ook daar voordrachten hield, behelsde het *Heidelberger Journal* een artikel, waarin gezegd wordt hoe de eerw. graaf kundige, godsdienstige en staatkundige werken, welke de goedkeuring van verschillende Monarchen van Europa hebben weggedragen, en hoe hij bij meer dan eene gelegenheid getoond heeft ook als prediker uit te munten.

— Men meldt uit Gorinchem den 5 dezer: Gisteren had in het naburige Dalem eene eenvoudige maar treffende gebeurtenis plaats, namelijk de ter aarde bestelling van het stoffelijk overschot des heeren *Michiel Kiruly van Vuren en Dalem*, daartoe expresselijk met eene stoomboot van Rotterdam overgebragt. Gevolgd door de zonen, kleinzonen en eenige bekenden van den ontslapene, voerde men het lijk van dien waardigen man naar de door hem zeiven gekozen rustplaats, waar, vóór nog de zerk het zielloos overschot aan het oog onttrok, eene treffende lijkrede werd gehouden door den heer *J. Everwijn*, pred. te Dalem en Vuren, welke werd gevolgd door eene bartelijke toespraak van den heer *J. Vogelzang*, burgemeester der gemeente Vuren en Dalem, aan de nagelatene betrekkingen.

— Bij den open winter en de vele regens zijn de poldermolens in de maand december veeltijds in het gemaal geweest en werd de boezem van Rijnland steeds opgezegt; daardoor hebben de drie stoomwerktuigen ter ontlasting van het water uit den Meerpolder weinig dienst kunnen doen en alleen kunnen voorkomen dat de waterstand in den Meerpolder op den laatsten der maand

niet veel gestegen was, slechts tot 3.60 el onder Amsterdamsch peil. Terwijl die stand op den laatsten november was bevonden 3.70 el onder dat peil, zoo is de waterstand in den Meerpolder slechts met één duim verhoogd; de hoofdwatertusschen den Leeghwater en den Lynden is in de maand december doorgetrokken en de kruisvaart uitgaande op den Cruquius, vroeger reeds daarmede vereenigd zijnde, kan de wateraanvoer naar de drie pompmachines alsnu onverhinderd plaats vinden.

— Ten gevolge van het bezoek van Z. K. H. *Willem prins van Oranje*, in het lokaal der spijsuitleiding, op de Heerenmarkt te Amsterdam, op donderdag 30 december jl., zijn commissarissen dier inrigting verblijfd geworden met de teekening van Z. K. H., voor eenige aandeelen spijs, om door hen uitgedeeld te worden aan behoeftigen dier stad.

— Door een onbekende zijn ten huize van een der heeren leden van het bestuur van *Zeemanshoop* te Amsterdam gezonden twaalf stuks certificaten, ieder groot f 1000, rentende 2½ pcr., ten behoeve van het weldadig zeemansfonds.

— Gedurende het jaar 1852 zijn ter waag van Hoorn gewogen 11,120 stapels kaas, of 1,412,733 stuks, wegende 2,887,168 ponden.

— In het afgeloopen jaar zijn in de haven van het Nieuwe Diep binnengekomen 2029 en van daar uitgezeild 1632 schepen.

— Wat sedert lang als gerucht te 's Hertogenbosch verspreid werd, heeft zich door dagen bevestigd, namelijk dat, met het eerstkomende, in het krakkinnigengestricht aldaar, de bedronden vervuiling zal worden doorgeestelijke orde-broeders. Dat deze maatregel bij den niet Katholijken een onaangename indruk maakt laat zich ligt begrijpen. Intusschen zijn zij niet de eenigen die dit besluit afkeuren, en de vraag in hoeverre het beknip over die inrigting de bevolking van 's Hertogenbosch in een burgerlijk geest, voor alle geslachten bestemd, eene zoodanige wijziging te brengen, schijnt bij de meesten niet gereedelijk te beantwoorden te zijn. Is men wel onderrigt, dan zullen niet minder dan 24 bedienden op genoemde plaats buiten betrekking geraken. (Amst. Ct.)

— In het dorp Hommerts bij Sneek overleed den 1sten dezer, in den ouderdom van 94 jaren en 2 maanden, *Hette Rients Grijsma*, nalatende zijne vrouw, genaamd *Anje Eelkes*, oud 92 jaren. Op den 6den juni 1779 gehuwd, mochten deze echtelieden zich alzo gedurende 73 jaar in hun onderling bezit verheugen. Weinige dagen voor zijnen dood ontving de oude man nog een bezoek van zijnen 72-jarigen zoon *Rienk*, die tot dat einde van zijne woonplaats Stavoren naar Hommerts was komen wandelen.

— In het jaar 1852 zijn volgens de wekelijkse opgaven aan de waag te Leeuwarden gewogen 1,929,396 Ned. ponden boter en 207,902 Ned. ponden kaas, zijnde 74,430 Ned. ponden boter en 27,810 Ned. ponden kaas minder dan in 1851; de hoogste prijs van de boter is geweest f 44 en de laagste f 24½, en van de kaas is de hoogste prijs geweest f 25 en de laagste f 12. — Aan de waag te Sneek zijn in 1852 gewogen 2,312,692 Ned. ponden boter en 573,926 Ned. ponden kaas, zijnde 107,600 Ned. ponden boter en 169,161 Ned. ponden kaas minder dan in 1851; van de boter is de hoogste prijs geweest f 44 en de laagste f 24½, en van de kaas de hoogste prijs f 25 en de laagste f 13½.

— In het jaar 1852 zijn op de scheepstimmerwerken in de provincie Groningen 12 schepen, waarvan 61 in de stad Groningen zijn binnengebragt, om opgetuigd te worden. Bovendien staan nog op de werfplaatsen dergelijke schepen.

— Als bijzonderheden van den zachten winter melden wij nog het volgende: bij de smijters *G. en v. V.* te Wateringen steken reeds enkele vroege aardappelen de stengels boven den kouden grond uit, zoodat, indien het weder zoo zacht blijft, het te wachten is, dat zij spoedig zullen bloeijen. In het land van Heusden heeft men in de laatste dagen nog veel gezaaid; het wintergraan staat reeds zeer gunstig; het koolzaad is buitengewoon schoon van gewas. Een landbouwer aan de Willemstad had, alvorens zijn land te bezaaijen, de proef genomen hoe verre de geschoten tarwe, zoodanig als ze bij een afgehoopen oogst veelal is ingewonnen, daartoe kon gebruikt worden. Van de 40 graankorrels was er slechts een achtergebleven, en ook de daarop gedane bezaaijing in het groot heeft het beste resultaat opgeleverd, zoodat alles bij uitzondering is opgekomen. Ook dat zijn thans rijpe doperswten van den kouden grond geplukt, en bloeijen aardbeijen en heesterwassen in sommige tuinen.

— Opgave van het aantal geboorten, sterfgevallen enz. in de onderstaande plaatsen van ons Vaderland, gedurende het jaar 1852:

	Geboort.	Overled.	Huwel.	Echtsch.
Apeldoorn	359	205	73	—
Brielle	184	150	—	—
Delft	784	562	144	—
Gravenhage	2668	1606	613	8
Helleyoersluis	130	117	25	—
Hilversum	246	184	59	—
Hoogeveen	301	199	101	—
Hoorn	311	240	—	—
Maassluis	132	113	35	1
Middelburg	531	466	149	2
Nieuwendam	43	21	14	—
Ridderkerk	248	134	50	—
Rozendburg	41	21	4	—
Rijsoort	17	9	1	—
Schiedam	616	400	134	—
Smilde	220	127	14	—
Ten Boer	118	73	28	—
Termunten	99	76	25	—
Utrecht	1779	1332	425	1
Vlaardingen	306	227	64	—
Wageningen	146	109	35	—

— De waterhoogte te Arnhem was den 5 dezer 2 el 3 palm 5 duim.

— Te Brussel worden thans aan vele huizen bussen tot ontvangst van brieven, dagbladen en pakjes van kleinen omvang geplaatst, waardoor voor de openbare dienst en de postadministratie zeer veel tijd bespaard en voor de huiselijke dienst in de woningen eene belangrijke verbetering verkregen wordt, terwijl de brieven enz. hunne bestemming bereiken zonder iemand ongerief te veroorzaken, en zonder gevaar van vergeren of verslinderd te worden. Nu nagenoeg alle brieven van postzegels voorzien zijn, zoodat de besteller daarvoor geen port hoeft te ontvangen, wordt zoodanige bus bijna op

DE PILLEN VAN HOLLOWAY.

De Echtgenoot van een aanzienlijk Koopman, bij Thrapstone woonachtig, leed sedert meer dan twee jaren aan eene hevige Leverziekte. Zij was gedurende al dien tijd onder behandeling der voornaamste Geneeskundigen aldaar, doch haar toestand werd daardoor niet verbeterd. Toen maakte zij gebruik van de **Pillen van Holloway**, ten gevolge waarvan zij volmaakt herstelde. De naam dezer Dame is niet bekend gemaakt, doch Mevrouw COLLIER, Boekverkoopster te Thrapstone, kan de waarheid der zaak betuigen.

Deze **Pillen** zijn ook onfeilbaar bij gebrek aan Spijsvertering, Galziekten, Hoofdpijnen en ongesteldheid der Maag. Zijn op franco aanvraag a contant te bekomen bij den Heer **W. C. VAN DORT**, Depothouder te 's Gravenhage; aan het Hoofd-Depôt bij den Heer **J. STRAATHMAN**, te 's Hertogenbosch; als mede te **Londen**, Strand, 244, **Holloway's Establishment**. — Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen thans de volgende:

DOOSJES PILLEN van f 0. 80, f 2. 10, f 3. 30, f 7. 75, f 15. 50, f 23. 50.

POTJES ZALF.... " 0. 90, - 2. 10, - 3. 30, - 8. 15, - 15. 90, - 23. 90.

Een gehuwd JONG MENSCH, het Italiaansch Boekhouden kundig, en buiten zijne gewone Kantoerbezigheden eenige uren ter zijner beschikking hebbende, wenschte die gaarne te besteden tot het **BIJHOUDEN** van **BOEKEN**. Adres, met franco Brieven onder letters A Z, bij den Boekhandelaar **H. V. VAN GOGH**, alhier.

TE HUUR**DE ZALMVISSCHERIJ**

onder **MEENVLIET**, van af Zwartewaal tot de Geerwiltse Haven. Te bevragen bij den Eigenaar **MR. DAMAISON VAN MEENVLIET**. Brieven franco.

* Het **PAND**, genaamd **DE PAREL**, vroeger **Wierbroerij**, en **ERVE**, aan de zuidzijde, van het Vasteland te Rotterdam, wijk 15, n.º 760 en 761, hetwelk op Woensdag den 5 Januarij laastleden door de Notarissen **VAN DER HOOP** en **HOGERSDIJK**, in het Locaal van Publieke Verkoopingen, aan de Gedeputeerde binnen dezelve Stad, is geveild, zal aldaar op Woensdag den 12 Januarij 1853, des namiddags ten 4 ure, worden **Afgeslagen**.

* **OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING.** **GERRIT WENK Jr.**, Notaris, residerende te Rotterdam, is voornemens, als daartoe last habbende van zijne Principalen, op Donderdag den 13 Januarij 1853, des namiddags ten 5 ure, in het Logement *de Vergulde Zygen*, te Delfshaven, publiek te veilen en aan de Meestbiedenden of eerstbijnenden te verkoopen:

1. Een hecht, sterk en goed gelegen **HUIS**, **BOVENWONING**, **OPENPLAATS** en **ERVE**, staande en gelegen aan den Afrel te Delfshaven, in de Wijkverdeling bekend wijk B, n.º 50, oud wijk D, n.º 9, Kadaster sectie A, n.º 89. Aangeslagen in de Grondbelasting over 1852 op de som van f 20. 06. Verhuurd in diverse Percelen a f 17. 80 's jaars.

2. Een geheel nieuw gebouwd **PAND**, bestaande in **Woon- en Bovenwoningen**, **Kelder** en **ERVE**, staande en gelegen aan den Rotterdamse Dijk, te Delfshaven, in de Wijkverdeling bekend wijk B, n.º 132, oud wijk D, n.º 32, Kadaster sectie A, n.º 333. Aangeslagen in de Grondlasten als voren op de som van f 9. 03. Zijnde alsnog overhuurd.

3. Een hecht, sterk en goed gestruerd **HUIS**, **KORTERHUIS**, **OPENPLAATS** en **ERVE**, staande en gelegen in den Groenendaal te Delfshaven, in de Wijkverdeling bekend wijk B, n.º 41, oud wijk D, n.º 15, Kadaster sectie A, n.º 93, 94 en 824. Aangeslagen in de Grondlasten als voren op de som van f 19. 42. Verhuurd in diverse Percelen, te zamen a f 137. 80 's jaars.

4. Een **PAND**, bestaande in Vier hechte, sterke en gestruerde **Huizen**, **Open Grond** en **Erven**, staande en gelegen in de Oude Haven, nabij de Roomsche Katholieke Kerk, in den Groenendaal te Delfshaven, in de Wijkverdeling bekend wijk B, n.º 28, 29, 30 en 31, oud wijk D, n.º 25, Kadaster sectie A, n.º 110, 111, 113, 935 en 996. Aangeslagen in de Grondlasten als voren op de som van f 12. 22. Verhuurd in diverse Percelen a f 137. 80 's jaars.

5. Een **PAND**, bestaande in **Woonhuis**, **Korterehuis**, **Open Grond** en **Erven**, staande en gelegen aan den Rotterdamse Dijk te Delfshaven, in de Wijkverdeling bekend wijk D, n.º 8, oud wijk B, n.º 109, Kadaster sectie A, n.º 356. Aangeslagen in de Grondlasten als voren op de som van f 6. 73. Verhuurd in diverse Percelen tot 1 Augustus aanstaande, a f 154. 80 's jaars.

6. Een **HUIS** en **ERVE**, staande en gelegen aan de westzijde van de Oude Haven, nabij de Kraansluis, te Delfshaven, in de Wijkverdeling bekend wijk C, n.º 11, oud wijk B, n.º 90, Kadaster sectie A, n.º 378. Aangeslagen in de Grondlasten als voren op de som van f 12. 51. Verhuurd bij de week, a f 93. 00 's jaars.

7. Een **HUIS** en **ERVE**, mede staande en gelegen aan de westzijde van de Oude Haven, naast het voorgaande Perceel, te Delfshaven, in de Wijkverdeling bekend wijk C, n.º 12, oud wijk B, n.º 89, Kadaster sectie A, n.º 379. Aangeslagen in de Grondlasten als voren op de som van f 6. 02. Verhuurd bij de week, a f 60 's jaars.

8. Een **WONING**, **TOIN**, **OPENPLAATS** en **ERVE**, staande en gelegen in den Groenendaal te Delfshaven, in de Wijkverdeling bekend wijk B, n.º 35 en 36, oud wijk D, n.º 28-31, Kadaster sectie A, n.º 812 en 813. Aangeslagen in de Grondlasten als voren op de som van f 2. 61. Zijnde geheel in eigen gebruik.

Alles te aanvaarden met 1 Februarij 1853. Van sommige Percelen zullen zoodanige combinaties plaats hebben als later zullen worden orgegeven.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris **WENK**, aan de Noordblaak, wijk 4, n.º 181, te Rotterdam, alwaar tevens de Eigendoms-Bewijzen kunnen worden geëxamineerd en de Veilings-Voorwaarden te leze.

En zal het te veilen twee dagen voor en op den dag der veiling, van des voormiddags 10 tot 3 ure des namiddags, kunnen worden bezigtigd.

* **J. L. VAN RIJSGORT**, Notaris, residerende te Chadois, zal op Saturday den 15 Januarij 1853, des morgens ten 10 ure, in de Herberg *der Wapen van en* **ROOIJ**, verkoopen:

Een **aanstaande Partij EISEN** en **WILGEN** **HAARHOUT**, staande in de **Grieten der Noordhollandsche Nieuw en Polderrecht**.

Onderwijzing te bekomen bij den Reintmeester van even-gemelde Heerlijheden en ten Kantore van voornoemden Notaris.

PUBLIEKE VERKOOPING

van **MEUBELARE** en andere **GOEDEREN**, op Vrijdag en Saturday den 14 en 15 Januarij 1853, des morgens ten 10 ure, in de Verkoopzaal aan de Scheep-makershaven te Rotterdam, ten overstaan van **D. H. CORNE**, van een aantal fraaije **MEUBELEN**, als: **LINNENKASTEN**, **SECRETAIRES**, **CONSOLES**, **COMMODOES**, **CHIFFONNIÈRES**, **TAFELS**, **STOELEN**, **CANAPES**, **SPIEGELS**, **PENDULES**, **PIANO**, **SCHILDRIJEN**, **LEDEKANTEN**, **BEDDEN** en **TOEBEHOREN**, **HAARDEN** en **KAGCHELS**, 150 Flesschen **ARROWROOT**, 10 Kisten **OVERSCHOENEN** enz. — hunnende Donderdag voor de Verkooping worden bezigtigd.

* Den 23 Februarij aanstaande zal te Rotterdam, onder directie van den Kunstschilder **A. J. LAMME**, ten overstaan van de Notarissen **DALEN** en **LAMBERT**, aldaar, worden verkocht de **uitmuntende Verzameling TEEKENINGEN**, door Oude en Hedendaagsche Meesters, nagelaten door wijlen den Heer **Cornelis Dalen**, in leverij Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw en Medecine Doctor te Rotterdam.

* **A. J. LAMME** zal onder zijne directie laten verkoopen, den 23 Februarij aanstaande, eene fraaije Verzameling **SCHILDRIJEN**, waaronder van **B. C. Koekkoek**, **Louis Meijer**, **A. Schelfhout**, **H. van de Sande Bakhuizen**, **de Maïne**, **H. van Hove**, **Meerwijk**, **Willems**, **J. H. van de Laar**, **R. van Eyden**, **Wouters**, **ten Kotte**, **Dyans**, **Krombeck** enz., **TEKENINGEN**, door voornam Hedendaagsche Meesters, **PRENTEN**, **PRENTWERKEN**, **BOEKEN**, **RIJSTREKEN**, waar- onder een kapitaal **Basrelief**, in wit Marmer, benevens een belangrijke **ATLAS** der **VADERLANDSCHE GESCHIEDENIS**, inhoudende over de 3000 stuks **Prenten**.

IN GEZONDEN STUKKEN.**Rotterdamse Schouwburg.**

Met gespannen verwachting zijn wij, en welken met ons, den avond van den 1 Januarij 1853 te gelaet.

't Was toch bekend dat, op drie plaatsen tevens, **Vondel's GEBRECHT** opgevoerd zoude worden, door de leden van het Amsterdamsche en van het Haagsche toneelgezelschap.

Ieder was dus benieuwd wie men hier, in de eerste rol, zoude zien optreden.

Tusschen hoop en verwachting wachtte men de aankondiging af en toen die verscheen, had men niet anders te zeggen, dan: Directie, immers zeker wat de hoofdrollen betref.

Eene teleurstelling was er evenwel: de schoone rei: *« Waar wert oprechter trou »* meende men niet te zullen hooren.

Die teleurstelling heeft echter geen plaats gehad.

Men had echter ook nog al wat nieuws te verwachten.

Daarvan willen wij dan ook een en ander zeggen.

Niets over het stuk zelf, dat is genoeg bekend en behandeld.

Over de Kunstenaars, die ons reeds meermalen vroeger de schoone versen van **Vondel** deden hooren, ook niets; wij witten in geene herhalingen vallen van 't geen, bij andere gelegenheden, door ons en anderen, tot lof en ook wel tot terechtwijzing is gezegd; slechts dit alleen aan opgemerkt, dat, wanneer wellicht niet allen evenzeer als vroeger voldeden, een groot deel van het Publiek, dat, althier dan ooit, de zaal vervulde, daarvan wel de schuld zal moeten hebben, daar minder de taal van **Vondel** dan het te verwachten poppenspel de aandacht boeide. — Zwijgen wij dus over de opde bekende in 't algemeen; eene uitnodiging moeten wij toch maken.

« Ochoos » wij, namelijk, het meer gepast vinden en zeker meer naar **Vondel's** bedoeling, dat men andere dan **Badeloch** de zoo straks genoemde rei doe hooren, konden wij dat geheel voorbijgaan door de voortreffelijke wijze, waarop de verdienstelijke Mevrouw van **Ollefaen** zich van die moeilijke taak kweet; 't was een waar kunst-genot, dien zoo heerlijken rei door haar te hooren voordragen.

Nu wat van 't nieuwe en dan ook wat over de costumes, decoratien enz. enz.

« Eerst komt dan wel **Arend van Amstel** in aanmerking, nu ook, voor 't eerst, door den Heer **Morin** voorgesteld.

Eene zware taakvoorwaar had hij te vervullen; het hooge treespel behoort zeker minder tot zijn emploi en versen uit te spreken en vooral versen van **Vondel** is zijn dagelijksch werk niet, maar al ware het ook de eerste maal niet geweest dan nog zoude hij los vlieken voor de wijze waarop hij zijne rol heeft uitgevoerd; hij had helden, hijken van goedkeuring verdiend, maar ook anderen misten die hij maal en dat trouwe ook dezen overigen en onvermoeid voortwaarts strevende Kunstenaar.

Vader Willibord, in den persoon van den Heer **Vos**, heeft ons genoeg bevalen in die weinig beluidende rol, en de weinige woorden die **Klaris van Velsen** spreekt, zijn mede onvoldoende om Mevrouw **Verwoerd** als tragedienne te beoordeelen.

Van **Diederik van Haarlem** heeft gemaakt; hij was wel grooter dan **Willem van Egmond**, maar vergaans er gansch de man niet na om den veldheer **Egmond** te kunnen overblijven.

Mevrouw Triensma heeft de rei der Amsterdamsche maagden vrij goed voorgedragen; wij hebben 't althans dikwijls vrij wat minder gehoord.

De Nieuw-kindertjes van **Gysbrecht** en **Badeloch** waren ons ook geheel nieuw; 't kleine jonkje zeide goed wat hij te zeggen had, doch *« de humber Adelgand »* hebben wij wel gezien, maar niet gehoord.

De Heer **Haasbecker** had een dubbelde en voorzecker, daar 't hier ook **Vondel's** versen gold, geene gemakkelijke taak. Waar wellicht op anderen aanmerkingen zouden te maken zijn geweest verdient hij lof.

En nu de **Denis ex Machina** van het Sink?

Wij hebben noch het gelaet van Mevrouw **Moer-Vink** aanschouwd, noch hare stem goed gehoord. Was het toeval of opzet, dat eene wolk eerst dreigde hare engelenzedaante geheel voor den aanschouwer te verborgen en die vervolgens gedeeltelijk bedekte? Of zij er bij gewonnen of verloren hebbe zou moeten blijken als zij eens onbeneveld uit de hoogte sprak.

Doch genoeg over de personen; nu wat over de costumes, voor zoo ver ze ons stof tot aanmerkingen geven.

Bij de voorstelling van een geschiedkundig — en vooral van een vaderlandsch geschiedkundig — stuk, moeten er op costumes, decoratien enz. geene aanmerkingen te maken zijn, en echter was dit hier, immers wat het eerste betreft, ruimschoots het geval.

Wij meenen met afte beschreefheid, maar ook met al den ernst tot de handhaving van **Vondel's** eer van ons voort, aan den Heer van **Ollefaen** te mogen vragen, wat hem in de keuze van zijn costume heeft geleid? Van waar die mantel? Bij eene plotse gelegenheden heeft hij er niet tegen, maar om met zijn kragtvolk zijnen broeder op te wachten! doch, op kermis kan het ook op hei

midden van den dag wel eens koud zijn, en hij het uitspreken der voorrede drage **Gysbrecht** hem dus.

Maar om er mede te gaan vechten, om er eerst mede naar boven de kloosterpoort te vliegen en dan, bij een touw, mede in het klooster-schoukje te glijden, om er mede op een boom te klimmen, om er mede naar de Doelenbrug heen te vliegen; — zie, dat alles is wat heel sterk!

En, mogen wij verder wel vragen, zoude **Gysbrecht**, toen hij van de ontvangst van zijn broeder weder op het slot was teruggekomen, zijne wapenrusting wel aangehouden hebben en daarmede omstreks middernacht wel bij **Badeloch** zijn gekomen om zoo met haar ter kerk te gaan? Ons dunkt dat hij dien zwaren maljenkolder enz. wel zal hebben mitgetrokken.

Vondel althans heeft het zeker zoo begrepen, anders zoude hij zeker **Gysbrecht** niet tot twee malen toe om zijn harnas laten roepen; de groote **Ward Bingley** begreep dit beter en kwam ongeharntast en ongewapend bij **Badeloch**.

Nog iets: van waar die gouden keten met dat kruis? 't Zal tach de, wellicht nog onbewezen ridderorde van **St. Jacob** niet hebben moeten verbeelden, dat was dan toch eene keten van schelpen met het beeld van **St. Jacob** er aan.

Met allen eerbied voor de kunde van den Heer **Peters** veroor-loven wij ons toch ook om op zijn costume als **Bode** eene aanmerking te maken die wij gekond achten.

Die **Bode** is eigenlijk een personaadje waarvan men maken kan wat men wil. Hij heeft geen naam, geen rang; 't is maar een **Bode**, hij kan krijgsman, hij kan burger wezen, het doet er niet toe; 't is maar een zeker iemand die wat vertellen komt en die dat heel mooi moet doen en dat doet de Heer **Peters** dan ook, maar zijn uiterlijk moet overeenkomen met heigeen hij zegt en dat was hij den Heer **Peters** het geval niet.

Vroeger had de Heer **Peters** bij die gelegenheid een ander costume aan, waarbij men toch niet anders heeft gemaakt.

« De Bode » heeft, zooals wij reeds zagen, een heel ander costume mede voorstellen, maar dit was nu het geval niet, want het wapen, dat op borst en rug van zijn wapenrok zich vertoonde, was geheel anders het genoeg bekende wapen van dat oud geslacht, maar geheel anders, en het wapen dat men op zijn schild zag, was van Hollands Graaf, dat zeker, maar dat was niet de bedoeling.

Maar kunnen wij ons verder ook nog wel met eene mogelijkheid voorstellen, dat de **Bode** zich den tijd zal gegeven hebben om in de kerk die gemaliede wapenrusting aan te trekken, die de Heer **Peters** onder zijnen wapenrok had? 't Zij zoudens denken dat van **Borssele** een harnas, met zijn wapenschild er op, aan gehad heeft, dat de **Bode** dat spoedig heeft aangelegen, en den helm op-gezet en het swaard aangeord en zoo **Haamsted** is gevolgd.

't Moge onbelangrijk schijnen, maar de eerbied voor **Vondel** en zijne versen en voor de waarheid gedogen wij afwijkingen niet, en vooral zulk een groot kunstenaar, als de Heer **Peters** is, moet zijn heerlijk spel door zulke vlekken niet ontstoren. Wij wien of waar hij te rade is gegaan weten wij niet, maar wij houden ons overtuigd, dat onze aanmerkingen goed door hem zullen worden opgenomen en opgevoerd, en geveel voor welstandigheid waarborgt het ook.

Van de **bestige costumes** in 't algemeen kunnen we wel zwijgen.

Met de wapens is echter in alles bijna onjuist gehandeld.

Arend van Amstel moet het wapen van zijn broeder, dat van **Amstel**, namelijk, niet gevoerd hebben; als Heer van **Esselestein** heeft hij steeds zijn eigen wapen gevoerd, en dat had dus op schild of wapenrok moeten prijken. Ook de Heer **Morin**, die nu nog het voorbeeld zijner voorgangers heeft gevolgd, zal dit intusschen zeker verbeteren. Zijne zucht om steeds op te komen te zijn is er ons borg voor.

Willem van Egmond en **Diederik van Haarlem** waren voor-namte edelen genoeg om hunne eigene wapens te voeren. Waarom prijken geheel onbekende op hunne schilden? 't Ware dan nog beter geweest hun des Graven wapen, den Hollandschen Leeuw, te doen voeren.

Ook dien Leeuw had men op de wapens hunner **hulpe** moeten zien; dat waren geene edelen die hunne wapens niet wisten, de edelen waren in de harnas van **Amstel's** bondgenooten, en overigen waren onbekend. Die bondgenooten droegen naderhand dezelfde wapens als de Graven, en die wapens niet gegeven.

Ook de Heer van **Voorne** had een geheel onbekend wapen op zijn gewaad en een schild met het Hollandsch wapen aan den arm. Wat de decoratien betreft, van ons er eene aanmerking, maar ook achteruitgang.

't Heeft ons nog en zeker velen met ons dat er nog geen winter-boech was; **Gysbrecht** was de wintereid op onder groene eiken enz., maar om er toch eene winter-boech te zien te geven, zal er boven de friesen iemand met zeer kleine spijperijes papier en liet die nedervallen; dat moest sneeuw verbeelden; — 't was tot groot vermaak van de gallery.

't Was zeker nog een overblijfsel van den tijd toen **Badeloch** een hoepelrok droeg, en **Gysbrecht** een korte broek en witte kousen met kniebanden en dat hij eene groote kruispaal onder zijn helm had.

Dat alles is nu veel beter en op de poort van Amsterdam zag men nu ook het wapen dat in die tijd gebruikt werd, dat was ook vooruitgang, evenzeer als dat nu **Amstel's** wapen in zijn vertrek op het slot prijkte, in plaats van het vroegere onbekende; maar waarom de beide anderen ook niet veranderd?

Achteruitgang mogen wij het noemen, dat men dit maal, immers zoo we wel gezien hebben, als kloosterpoort besigde dezelfde poort, die in 't laatste bedrijf tot slotpoort diende en waar ze goed op hare plaats was. Wat deden toch die kettingen aan de buitensijde deuren? aan de binnensijde van 't slotplein zijn ze goed, want dat was die voor, waarmede men eene valbrug moet ophalen; 't Zal zeker gemakkelijk te verbeteren zijn.

Nog eenige vragen:

Waarom luidt de klok reeds bij, maar zelfs voor het opkomen van **Arend van Amstel** in 't eerste bedrijf? Dat hij zoude zeggen:

« Heer Broeder zijt gerust en luit van vreugd de klokken! »

kon men in de stad niet weten.

Waarom trekken de Maarschalks soldaten nog altoos bij **Badeloch** in het klooster, dat N. B. maar even buiten de kloosterpoort ligt? Dat kan zeker niet dienen om den aanslag geheel te verhinderen. **Haarlem** had wel gedreigd het klooster in brand te steken, maar 't was een dreigement dat hij niet uitgevoerd heeft, en bovendien, **Willibard** had toegegeven.

Waarom, hebben we wel gezien, dat **Haamsted** nog geweest, maar die was niet de bedoeling.

Hoe rijmt het poppenspel dat men, na **Gysbrecht's** vertrek, in het klooster ziet vertoonen, met het verhaal van den **Bode**?

Maar de geheele vertooning strijdt met de waardigheid van het stuk, en echter! — Doch als men 't weg liet, bleven achter een goed deel der aanschouwers weg, die, op zulk eenen avond, juist naar komen om te zien dan om te hooren.

Daarom geeft men zeker **Klaris** en **Rooze** nog altoos als nastok.

't Is aardig om te zien, maar na **Gysbrecht's** zagen we liever niets — en **Klaris** en **Rooze** eens op een anderen avond.

't Is evenwel zulk een oude gewoonte dat het moeilijk te veranderen zal zijn.

Vve wilen er dan nu ook verder niets van zeggen, maar liever, ten slotte nog onzen welmeendenden dank aan den Heer **Peters** be-tuigen voor het fraaije nieuwaarsgedicht waarop bij het talrijke Publiek heeft onthaald.

Ieder deelt voorzeker in heigeen hij over **Rotterdam** heeft gezegd. Maar ieder wenscht ook zeker dat hij alles doe wat hij kan om ook in **Rotterdam** den kunstzin te bevorderen.

En dat hij tevens alles aanwende om de sympathie, die er in **Rotter-dam** steeds voor hem bestaan heeft, te blijven behouden.

Reeds zijn 15 gewone en buitengewone representatien in dit seizoen gegeven en weder aangekondigd, en men zal den Heer **Peters** nog maar 5 malen hebben gezien; met kermis zag men hem niet eenmaal.

Men kon er eenigzins op rekenen om de vereeniging met de Amsterdamsche Tooneelisten, maar men had den ook gedacht dat er, half en half als men zegt, beloofde was, tusschen beiden eens een ballet of een diversiteement zoude zijn gegeven.

Na, 't kan nog geschieden. Al ware het dan ook maar **Klaris** en **Rooze** nog eens in het abonnement op dezelfde wijze te voornemen.

6 Januarij 1853.

Te Rotterdam, by **ARRENBURG** en **van**